

og derfor forekommer det mig, at Sammenligningen mellem tidligere og nu ikke var paa sin Plads.

Hvis dette Forlig blot betød det ene, at vi nu fik den kommunale Valgret ordnet, som her er foreslaaet, kunde man maaske endda sige, at der var Tid til at ændre Loven ad Aare og faa Ordningen gjort bedre, men Forholdet er efter det, som den højtærede Indenrigsminister betonedede i sit Indledningsforedrag, at naar dette Valgretsforlig blev forkastet, vilde det faa Indflydelse paa Afgørelsen af Toldloven, af Retsreformen og af Forsvarssagen. Man forstod af disse Udtalelser, at der ligger Aftaler bag, som gaa ud paa, at man skal følge Forliget til ny Forlig, at det skal være saaledes, at dette Forlig; der ikke betyder en Sejr, skal efterfølges af ny Forlig om de Ting, som tidligere have været Venstres store Mærkesager. Selv om man kunde bebrejde de moderate nok saa meget ved det Forlig, de 1894 indgik med Højre, kunde de dog sige: Vi stode magtesløse overfor Landstinget og Højre. Det kan man ikke sige nu. De moderate gøre gældende, naar de komme ud til deres Vælgere, at det Forlig, de afsluttede i 1894, førte til Sejren i 1901, men Reformpartiet vil ikke vove at gaa ud til Vælgerne i Sommer og fortælle dem, at det Forlig, der her er afsluttet, bærer hen mod en Sejr. Der er ikke et eneste Punkt, paa hvilket man, naar dette Forlig bliver afsluttet, kan sige: Her sejrede vi. Medens der ikke kan være Tvivl om, at det, der skete i 1901, maa betegnes som en ubetinget Sejr for Venstre, er der ikke sket noget som helst siden 1901, der fortjener Navn af Sejr. Der er ikke siden 1901 gennemført en eneste Lov, over hvilken man kan skrive: Sejr for Venstre. Der er gennemført Love, som betegne Fremskridt, gode Love, men der er ikke en eneste af disse Love, om hvilken man kan sige: Det var det, vi kæmpede for under Højres Styrelse uden at kunne gennemføre det. Men nu er det blevet os muligt at bryde Højres Modstand. Det er kun Forlig, og det Forlig, der her slutes, vil efterfølges af ny Forlig.

Den Gang Venstre skulde til at rejse denne Sag, stod der to Partier og tilbød deres Hjælp for Reformpartiet. Paa den ene Side stode Socialdemokraterne og tilbøde, at de vilde være med til at hjælpe Venstre til at sejre i denne Sag. Paa den anden Side stod der nogle Grever og Godsejere oppe i Landstinget og tilbøde deres Hjælp til et Forlig, og Venstre foretrak

Grevernes og Godsejernes Hjælp fremfor, mens de dog vare klare over, at Sejren kunde have været vundet, hvis Venstre havde villet. Naar saa disse Forslag, som den højtærede Minister omtalte, Toldreformen, Retsreformen, Forsvarssagen, disse tre Sager ere førte til en Afslutning, gad jeg vide, hvad mere der skiller Højre og Venstre. Naar man saa skal ud og fortælle paa Møderne, at den ene er Venstre-mand og den anden Højremand, hvad er det saa, der skille disse to Partier: Højre og Reformpartiet?

Det ærede Medlem fra Løvel (Anders Nielsen) fik Lov til at give en Fremstilling af, hvad der var passeret i Fællesudvalget i Fjor. Da han kom med denne Fremstilling, rystede jeg paa Hovedet, og han undrede sig derover. Jeg syntes, jeg havde god Grund dertil. Thi hvad var det, der var passeret? Det ærede Medlem fortalte, at det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borgbjerg) i Fællesudvalget havde stillet Forslag om, at Amtsraadene skulde vælges af tre delegerede for hvert Sogneraad efter Forholdstalsvalg, og af disse tre sagde det ærede Medlem fra Løvel, at det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds havde sagt, vilde den ene være Medlem for Godsejerne, den anden for Gaardmændene og den tredje for Husmændene og Landarbejderne. Og saa — siger det ærede Medlem — stillede jeg Forslag om, at man i Stedet for (Anders Nielsen: Nej, det sagde jeg ikke) Ja, at der saa kom Forslag frem om, at vi skulle lade Sogneraadene vælge 2 delegerede og lade Godsejeren vælges af de selvskevne Vælgere, og det vilde give det samme Resultat. Jeg vil indrømme, at da rystede jeg paa Hovedet over, at virkelig Reformpartiets Formand kunde tro, at det var det samme, enten man lod Sogneraadene vælge 3 delegerede efter Forholdstalsvalg, som igen skulde vælge Amtsrådet, eller man lod Sogneraadet vælge 2 og Godsejerne den tredje. (Anders Nielsen: De har jo ikke hørt, hvad jeg sagde.) Jo, jeg hørte udmærket og noterede op med det samme. Sagen er i Virkeligheden, at hvad det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds foreslog i Fællesudvalget — det er det ærede Medlem fra Løvel nødt til at erkende, — er saa demokratisk, som noget Forslag kan være. Jeg sad og ventede paa en frygtelig Afsløring, men hele Afsløringen bestod i, at det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds, hvis Fremstillingen er rigtig, har sagt, at hvis Sogneraadet vælger 3 delegerede, bliver den ene Re-